

Tartu Ülikool
Humanitaarteaduste ja kunstide valdkond
Eesti ja üldkeeleteaduse instituut

Valeria Ruderman

ÕPETAJATE SUHTUMINE
EESTI KEELE TEISE KEELENA OLÜMPIAADIDESSE

Bakalaureusetöö

Juhendaja nooremlektor Aive Mandel

Tartu 2024

Autorsuse kinnitus

Kinnitan, et olen käesoleva lõputöö ise kirjutanud ning toonud korrekselt välja teiste autorite panuse. Töö on kirjutatud lähtudes Tartu Ülikooli eesti ja üldkeeleteaduse instituudi lõputöö nõuetest ning on kooskõlas heade akadeemiliste tavadega.

Valeria Ruderman

Lühikokkuvõte

Bakalaureusetöö keskendus õpetajate suhtumisele E2 olümpiaadidesse. Uurisin õpetajate vaateid E2 olümpiaadidele, eelvooru ülesannetele ja olümpiaadi teemadele. Andmete kogumiseks kasutasin küsitlust ja kirjalikku intervjuud. Tuginesin ka Tartu Ülikooli Teaduskooli kodulehe andmetele. Küsitluses osales 20 õpetajat, intervjuus – 2.

Õpetajad eelistaksid lihtsamaid ja loovamalt lahendatud eelvooru ülesandeid, eriti noorte keele ja eesti keele grammatikaga seotud teemadel. Õpetajad soovivad olümpiaadidel rohkem osaleda ja rohkem õpilasi kaasata, kuid osalemise languse põhjuseks on ajapuudus ja motivatsiooni vähemine keerukate ülesannete tõttu. Et suurendada osalemisarvu, tuleb lihtsustada eelvooru ülesandeid ja valida sobivamaid teemasid.

Võtmesõnad: olümpiaad, eesti keele teise keelena olümpiaad, õpetajad

Sisukord

Sissejuhatus	5
1. E2 olümpiaad Eesti keeleolümpiaadide kontekstis	6
1.1. Olümpiaadide ajaloost	6
1.2. Varasematest uurimustest	6
1.3. Olümpiaadide olulisus	7
1.4. Keeleolümpiaadid.....	8
2. Materjal ja meetod.....	10
3. Tulemuste analüüs	11
3.1. Osalenute, eelvoorülesannete ja teemade ülevaade	11
3.2. Osalejate taustainfo.....	13
3.3. Õpetajate hinnang E2 olümpiaadi eelvoorude ülesannetele	17
3.4. Õpetajate hinnang E2 olümpiaadi teemadele.....	18
3.5. Korraldus.....	20
3.6. Mida annab olümpiaad õpilastele ja õpetajatele?	21
3.7. Õpetajate motiveerimine ja kaasamine E2 olümpiaadil.....	23
3.8. Õpilaste motivatsioon E2 olümpiaadi osalemiseks.....	24
4. Arutelu	26
Kokkuvõte.....	28
Kirjandus.....	29
ОТНОШЕНИЕ УЧИТЕЛЕЙ К ОЛИМПИАДАМ ПО ЭСТОНСКОМУ ЯЗЫКУ КАК НЕРОДНОМУ.....	30
Lisa 1	32
Lisa 2	33
Lisa 3	34

Sissejuhatus

Käesoleva bakalaureusetöö teema on õpetajate suhtumine eesti keele teise keelena olümpiaadidesse. Tallinna ja Tartu Ülikool korraldavad vaheldumisi olümpiaade, mis on suunatud 16–18-aastatele Eesti noortele, kelle emakeel ei ole eesti keel. Eesti keele teise keelena (E2) olümpiaad toimub igal aastal. (Tartu Teaduskool) Seda teemat peaks uurima, kuna olümpiaadi teema on üldiselt vähe uuritud. Kuna viimase kolme aasta jooksul on osalejate arv vähenenud, tasub küsida õpetajate käest, mida nad sellest arvavad, kuna just neist sõltub õpilaste osalemine olümpiaadil. Töö eesmärk on teada saada õpetajate suhtumine E2 olümpiaadi. Selleks püstitasin järgmised uurimisküsimused:

1. Milline on õpetajate suhtumine E2 olümpiaadidesse?
2. Milline on nende suhtumine eelvooru ülesandesse?
3. Milline on nende suhtumine olümpiaadi teemadesse?
4. Kuidas kaasata rohkem õpetajaid ja õpilasi?

Bakalaureusetöö valimisse kuulusid õpetajad, kes olid või ei olnud osalenud eesti keele teise keelena olümpiaadil viimase kümne aasta jooksul. Kõik andmed on võetud Tartu Teaduskooli kodulehelt, kust on kogutud olümpiaadiülesanded ja muud olümpiaadidega seotud andmed.

Töö meetodiks kasutasin küsimustikku ja kirjalikku intervjuud. Intervjuu koosnes 22 küsimusest ja avas õpetajate hinnangu olümpiaadidele. Intervjuus osales kaks õpetajat, kes on olümpiaadil osalenud rohkem kui 2–3 korda.

Küsimustik koosnes 27 küsimusest, milles õpetajad pidid andma oma hinnangu olümpiaadi korraldusele, teemadele ja ülesannetele. Sihtrühmaks olid valitud kõik eesti keele teise keelena õpetajad.

Bakalaureusetöö koosneb neljast peatükist. Esimeses peatükis käsitletakse olümpiaade üldiselt ja varasemaid uurimisi. Teises peatükis räägitakse meetodist, intervjuust ja küsimustikust. Kolmandas peatükis analüüsitakse tulemusi. Neljas peatükis on arutelu.

1. E2 olümpiaad Eesti keeleolümpiaadide kontekstis

1.1. Olümpiaadide ajaloost

Eestis on pikaajaline traditsioon olümpiaadide korraldamisel. Eesti olümpiaadid on tunnustatud kui kõige süsteemsem ja püsivam andekatele mõeldud haridusprogramm Eestis. (Tartu Ülikooli Teaduskool) Olümpiaad on erinevatele ainetele keskenduv võistlus, kus õpilased saavad oma teadmisi proovile panna. (Teeviit) Esimest korda hakati olümpiaadi korraldama 1956. aastal täppisteaduses. Seda korraldas Tartu Riiklik Ülikool. Aastast 2001 koordineerib olümpiaadide korraldamist TÜ Teaduskool. Eestis korraldatakse olümpiaade üle 20 õppeaines ning osalejate arv ületab igal aastal 10 000. (Sepp, 2009) Aastast 2024 korraldatakse olümpiaade 31 aines: matemaatika, füüsika, keemia, usundiõpetus, kunstiolümpiaad ja erinevad võõrkeeled. (Tartu Ülikooli Teaduskool)

1.2. Varasematest uurimustest

E2 olümpiaadi teemat on vähe uuritud. Anastassia Kolossova (2013) uuris oma bakalaureusetöös Tartu Ülikooli korraldatud lõppvooru ülesandeid aastatel 2000–2012, analüüsis neid ja selgitas välja, kas teemad kuidagi ülesandeid mõjutavad. Samas tehti ka kokkuvõttes ülesannete tüüpidest ja lõppvooru teemadest. Kokkuvõttes leiti, et kõige rohkem kasutatakse rühmitusülesandeid, sest neid on lihtsam kontrollida. Grammatikaülesannetes kontrollitakse, kuidas õpilased oskavad kasutada mingit kindlat grammatikakonstruksiooni.

Viire Sepp uuris oma teadustöodes olümpiaade ja nende mõju õpilastele. Oma artiklis (2009) uuris ta olümpiaadide rolli ja tähtsust õpilaste jaoks. Uuringud näitasid, et andekate õpilaste jaoks on olümpiaadidel osalemine tähtis motivatsiooniallikas, mis innustab neid iseseisvalt töötama ja oma oskusi arendama. Käsitleti ka piirkonnavoorede tähtsust ja rõhutati probleeme, näiteks vähest rahastamist ja õpetajate madalat motiveeritust. Teises artiklis (2002) räägiti olümpiaadide vajalikkusest. Artiklis toodi välja kolm tasandit, mis mõjutavad olümpiaadidel osalevaid õpilasi positiivselt: isiksuslik tasand, hariduspoliitiline tasand ja sotsiaalkultuuriline tasand. Uuring, mis toimus 1999. aastal, näitas, et õpilased pidasid olümpiaadil osalemist kasulikuks ja motiveerivaks oma keele arendamise seisukohalt.

Minu uurimusega seotud materjalid, näiteks osalejate, teemade ja ülesannete andmed, võtsin Tartu Ülikooli Teaduskooli veebilehelt. Veebilehelt võib leida palju kasulikku infomatsiooni nii E2 kui ka teiste olümpiaadide kohta. Teaduskooli kodulehe arhiivi on kogutud eri ülesanded ja juhendid eri aastate eri voorudest. Samas võib leida infot ka teiste aineolümpiaadide kohta üldisemalt. Analüüs on tehtud selle kodulehe ja olümpiaadide juhendi põhjal.

Mitu teadustööd on kirjutatud just emakeeleolümpiaadide kohta. Laura Jõgar (2022) on oma magistritöös uurinud 2022. aastal emakeeleolümpiaadi lõppvoorus osalenud õpilaste tagasisidet. Töö eesmärk oli teada saada õpilaste kogemused ja hinnangud emakeeleolümpiaadi lõppvoorule, et välja selgitada tugevused ja nõrkused ning teha ettepanekuid olümpiaadi paremaks korraldamiseks tulevikus. Uuringu tulemused näitasid, et enamik õpilasi pidas osalemist väärtuslikuks kogemuseks, mis aitas neil arendada oma keeleoskust ja suurendas huvi emakeele vastu. Kristel Kevvai (2019) on oma magistritöös analüüsinud 33. emakeeleolümpiaadi ülesandeid ja seda, kuidas õpilased nendega toime tulid. Selles töös tutvustatakse, milliseid töid anti olümpiaadil lahendamiseks, milliseid oskusi arendati ja millised olümpiaadi ülesanded olid õpilastele keerulised. Töö tulemuste põhjal järeldas autor, et kahe vanuserühma jaoks olid teemad sarnased, kuid kohandatud vastavalt vanusele. Ülesannete analüüsidest jäi ebaselgeks, kuidas ülesanded seostusid olümpiaadi teemaga “Eesti keel kui riigikeel”. Õpetajad väitsid, et teema on liiga üldine ega aidanud ettevalmistuste tegemisel. Samas lahendasid noorema rühma õpilased ülesandeid paremini kui vanema rühma õpilased.

1.3. Olümpiaadide olulisus

Eesti haridussüsteemi reformimise käigus on olümpiaadi vajalikkuse osas tekkinud palju kahtlusi, kuid positiivseid omadusi on neil siiski rohkem. (Sepp, 2002: 46) Viire Sepa artiklile tuginedes võib leida mitu positiivset aspekti olümpiaadi mõjust noortele. Olümpiaad mõjutab andekate õpilaste avastamist ja arendamist. (Sepp 2002, 46) Samas on olümpiaad nagu annete arendamise võistlus. Võistluslik keskkond stimuleerib õpilaste mõtlemist ja aitab arendada nende annet. Mittestandardised ülesanded aitavad noortel oma loovust arendada ja analüütiliselt mõelda. (Sepp 2002, 47)

Olümpiaad annab väärtuslikke arengu- ja õppimisvõimalusi, mis mõjutab enesearengut. (Tartu Teaduskool) Olümpiaadidelt saab õpilane materjali eneseanalüüsiks: millised olid vead, mida

võiks teha paremini, mis on tema nõrgad küljed, kuidas saada parimaks aine tundjaks. Edu saavutamine motiveerib pingutama tulevase edu nimel. (Sepp 2002, 49)

Ometi ei ole kõigil tarvis olümpiaadi võita, pigem soovitakse oma keeleoskust arendada. Õpilasele on tähtis eakaaslastega suhtlemine, milleks olümpiaadil osalemine võimaluse pakub. Noored saavad võrrelda end oma eakaaslastega, kes on sama võimekad ja motiveeritud. (Sepp 2002, 47) Lisaks on see hea võimalus leida endale uusi sõpru, kuna olümpiaadidel võib leida samade huvidega õpilasi.

Olümpiaad on kasulik mitte ainult õpilastele, vaid ka nende vanematele ja õpetajatele. Vanemad ja õpetajad saavad sealt kasulikku infot oma laste võimete ja arengu kohta. (Sepp 2002, 46) Olümpiaadid motiveerivad õpilasi rohkem ainesse süvenema, mis omakorda soodustab õpilaste tahtmist keelt õppida ja tulevikus sellega tegeleda. Lisaks võib see mõjutada erialavalikut. (Sepp 2009, 31)

Oli ka vastuargumente. Näiteks eelistati pigem koostööd ja usuti, et võistluslikkus langetab motivatsiooni ja tekitab stressi. Leiti, et olümpiaad soodustab motiveeritust ainult juhul, kui õpilastel on võrdsed võimalused võiduks.

Üldharidussüsteemis peaks olümpiaadideks valmistumine soodustama ainealast tegevust väljaspool tunde, aitama kaasa õppetöö diferentseerimisele tundides ja julgustama õpetajaid arendama oma ainealaseid ja professionaalseid oskusi. (Saul jt, 2007: 3)

Eesti keele teise keelena olümpiaadi eesmärk on sõnastatud aastal 2022/23 Tartu Ülikooli korraldatud olümpiaadil: E2 olümpiaadi eesmärk on näidata õpilastele eesti keele rikkust ja huvitavust, innustada õpilasi eesti keelega süvenenumalt tegelema, anda õpilastele võimalus võrrelda oma teadmisi ja oskusi eakaaslastega, arendada andekate õpilaste võimeid ning motiveerida õpetajaid end ainealaselt täiendama. (Eesti keel teise keelena olümpiaad, Tartu Ülikooli Teaduskool)

1.4. Keeleolümpiaadid

Järgnevalt teen Tartu Ülikooli Teaduskooli veebilehe põhjal ülevaate keeleolümpiaadidest eesmärgiga vaadelda eesti keele teise keelena olümpiaadi üldiselt teiste keeleolümpiaadide kontekstis. Keeleolümpiaade on kokku üheksa: emakeele-, eesti keele võõrkeelena, soome, prantsuse, inglise, saksa, vene keele võõrkeelena, vene keele emakeelena ning lingvistikaolümpiaad. (TÜ Teaduskool)

Tartu Teaduskooli kodulehe alusel võib oletada, et kõige vanem keeleolümpiaad on saksa keele olümpiaad, mis sai alguse 1960. aastal. (TÜ Teaduskool: Saksa keele olümpiaad) Teisena toimus 1964. aastal emakeeleolümpiaad. (TÜ Teaduskool: Emakeeleolümpiaad) 1990ndatel said alguse soome keele ja vene keele olümpiaadid. (TÜ Teaduskool: Eesti olümpiaadid) Kõige uuem olümpiaad on prantsuse keele olümpiaad, mis toimus esmakordselt 2015. aastal. (TÜ Teaduskool: Prantsuse keele olümpiaad) Eesti keele teise keelena olümpiaad korraldati esimest korda 1996. aastal ehk hiljem kui vene, saksa ja emakeeleolümpiaadid. Ülejäänud olümpiaade hakati korraldama veel hiljem.

Suure osa keeleolümpiaadidest korraldavad vaheldumisi Tallinna ja Tartu Ülikool, sh emakeele, eesti keele teise keelena, inglise keele ja saksa keele olümpiaadid. Tartu Ülikool korraldab lingvistika, soome keele ja vene keele emakeelena olümpiaade, Tallinna Ülikool aga prantsuse keele ja vene keele võõrkeelena olümpiaade. (TÜ Teaduskool)

Teistel keeleolümpiaadidel osaleb rohkem õpilasi kui eesti keele teise keelena olümpiaadil. Viime kolme aasta jooksul on E2 olümpiaadidel osalenud üha vähem õpilasi ehk umbes 10-16, samal ajal kui emakeele ja prantsuse keele olümpiaadidel osaleb ligikaudu 80 õpilast. Soome keele olümpiaadil on viimase kolme aasta jooksul osalenud 25-30 õpilast, umbes sama palju on osalenud saksa keele olümpiaadil (11-26 õpilast). Kui emakeeleolümpiaadi mitte arvestada, on kõige rohkem osalejaid olnud prantsuse keele olümpiaadil ja lingvistikaolümpiaadil.

2. Materjal ja meetod

Selles bakalaureusetöös uuritakse just õpetajate suhtumist olümpiaadidesse, see tähendab, et sihtrühmas on eesti keele teise keelena õpetajad. Osalenud õpetajate arv ja korrad on võetud TÜ Teaduskooli kodulehelt. Kodulehelt saadi ka õpetajate nimed, et nendega ühendust võtta. Teised olulised andmed pärinevad intervjuust ja küsimustiku vastustest.

Meetodiks on kirjalik intervjuu ja küsimustik. Intervjueeriti olümpiaadil rohkem kui kaks korda osalenud õpetajaid. Küsimustiku täitsid kõik soovinud Eesti Keele Kui Teise Keele Õpetajate Liidust.

Intervjuu koosnes 22 küsimusest eesmärgiga anda ülevaade olümpiaadist üldiselt, hõlmates olümpiaadi ülesandeid, teemasid, korraldust, õpilaste valimist olümpiaadile. Esialgu oli plaanis teha poolstruktureeritud intervjuu kas kohapeal või Zoomis, kuid hiljem selgus, et õpetajaid on nende hõivatuse tõttu kooli eksamitega raske kätte saada. Suulised intervjuud asendati kirjalikega ning õpetajatele saadeti nõusoleku vorm, mis allkirjastati digitaalselt. Intervjuu tehti Tallinna ja Mustvee õpetajaga, kes olid olümpiaadil osalenud kaks ja neli korda. Analüüsi peatükis nimetatakse neid Õ1 ja Õ2.

	Osalemise arv	Koht
Õ1	4	Tallinn
Õ2	2	Mustvee

Intervjuud ja küsimustiku vastuseid otsustati analüüsida koos, kuna nii intervjuud kui ka küsimustiku kommentaarid olid kirjalikul kujul.

Küsimustik oli mõeldud kõikidele E2 õpetajatele. Õpetajaid otsiti Eesti Keele kui Teise Keele Õpetajate Liidu ja Facebooki kaudu. Küsimustik koosnes 27 küsimusest ja osales 20 õpetajat. Küsimustiku eesmärk oli teada saada nii olümpiaadidel osalenud kui ka mitte osalenud õpetajate hinnang olümpiaadide kohta.

Küsimustikule vastanud ja nende vastused kodeeriti vastavalt nende numbritele küsitluse vastustes ehk näiteks Õ3 ja Õ7.

3. Tulemuste analüüs

Siin on toodud kaheksa alapeatükki, kus analüüsitakse nii küsitluse vastustest kui ka intervjuust kogutud andmeid. Esimeses alapeatükis analüüsitakse osalenute arvu ning antakse ülevaate teemadest ja eelvooru ülesannetest. Järgmistes peatükkides räägitakse küsitluse vastustest ja intervjuude tulemustest.

3.1. Osalenute, eelvooruülesannete ja teemade ülevaade

See peatükk annab põhjaliku ülevaate E2 olümpiaadidest aastatel 2015–2024. Kõik andmed on võetud juhendist, mille leiab Teaduskooli veebilehelt. Tabelites on toodud olümpiaadide aastad, korraldajad, teemad, osalejate arvud ja nende arv kokku.

Eesti keele teise keelena olümpiaade korraldavad vaheldumisi Tartu ja Tallinna Ülikool. Vanuserühm jääb alati samaks ehk osalevad 9.–10. klassi ja 11.–12. klassi õpilased.

Eelvoorus tehakse peamiselt uurimistöid ja iseseivaid töid. Enamasti on need mitmesugused esseed, mis on seotud selle aasta teemaga, lühikesed kommentaarid ja blogipostitused. 2022/2023. õppeaastal olid eelvoorus *podcast* ja lühike fantaasiajutt. 2014/15. õppeaasta olümpiaadi teema oli “Küsimused” ja eelvoorus tuli esitada 15 küsimust olümpiaadi korraldajatele.

Olümpiaadide teemad on seotud grammatika (nimisõna eesti keeles, tuumverbid, omadussõna eesti keeles, eesti keele sõnajärg), keeleliste nähtuste (noorte keel, keeleline viisakus) ja küsimuste esitamisega.

Tabelis nr. 1 on toodud viimase kümne aasta jooksul pakutud teemad, korraldajad, osalejate arvud ja koolide arv kokku.

Tabel 1. Olümpiaadi teemad, aastad, korraldajad ja osalemise arvud

Aasta	Teema	Korraldaja	Osalejate arv	Koolide arv
2023/24	Keel ja liikumine	Tallinna Ülikool	10	6
2022/23	STANDARDKEELE ST ERINEV KEELEKASUTUS / Noortekeel / Kujundlik keel	Tartu Ülikool	17	5
2021/22	Eesti keele sõnajärg	Tallinna Ülikool	16	10
2020/21	Tuumverbid	Tartu Ülikool	38	14
2019/20	Tuumverbid (lõppvoor jäi ära)	Tartu Ülikool	34	12
2018/19	Noored+keel&kirj andus= ...	Tallinna Ülikool	12	9
2017/18	Eesti keele sõnavara muutuvas ajas	Tartu Ülikool	42	19
2016/17	Keeleline viisakus	Tallinna Ülikool	19	12
2015/16	Omadussõna eesti keeles	Tartu Ülikool	42	20
2014/15	Küsimused	Tallinna Ülikool	40	17

Osalejate maksimaalne arv on olnud 40, mõnedel aastatel on neid natuke rohkem. Tabelist näeb, et viimastel aastatel on E2 olümpiaadide populaarsus vähenenud. Lõppvoorus on osalenud vaid 10-17 osalejat. See erineb varasematest aastatest, kus lõppvoorus osalenute arv oli 40–42 inimest. Võib näha, et olümpiaadidel osaleb eri koole, mis viivad olümpiaadile 2–3 õpilast. Kahjuks on näha, et viimastel aastatel on osalenud koolide arv vähenenud, mis näitab, et osalevad ühed ja samad koolid. Teemade osas on näha, et praegu tehakse palju noorte keele

ja grammatikaga seotud olümpiaade. 2019/2020. aastal jäi olümpiaad koroonaviiruse leviku tõttu ära.

Tabel 2 annab ülevaate koolidest, mis on nende osalemise arv viime kümne aasta jooksul ja sellest, kui palju õpilasi on viimase kümne aasta jooksul nendest koolidest osalenud.

Tabel 2. Koolid

Koolide nimi	Osalemise arv	Õpilaste osalemise arv kokku
Tallinna Õismäe Vene Lütseum	10	34
Tartu Annelinna Gümnaasium	10	27
Tallinna Humanitaargümnaasium	4	22
Sillamäe Gümnaasium	8	18
Haabersti Vene Gümnaasium	4	17
Tallinna Pae Gümnaasium	6	15
Narva Keeltelütseum	6	11
Tallinna Kesklinna Vene Gümnaasium	6	11
Jõhvi Gümnaasium	6	10
Kohtla-Järve Vene Gümnaasium	6	9

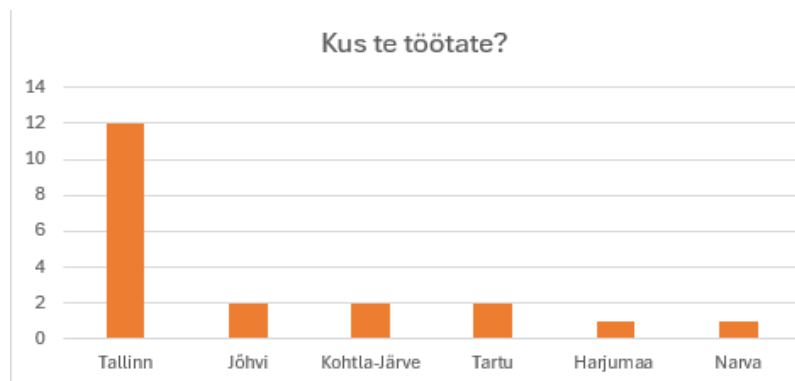
Siin on toodud 10 kooli, mis osalesid viimase kümne aasta jooksul kõige rohkem. Sellest tabelist näeb, et kõige rohkem on osalenud koolid Tallinnase, ent osalenud on ka koolid Tartust, Narvast, Jõhvist, Kohtla-Järvelt ja Sillamäest. Kõige rohkem – kümme korda – on osalenud Tartu Annelinna Gümnaasium ja Tallinna Õismäe Vene Lütseum, nendest oli kõige rohkem osalejaid Tallinna Õismäe Vene Lütseumist. Viimase kümne aasta jooksul on olümpiaadil osalenud 82 õpetajat ja 35 kooli.

3.2. Osalejate taustainfo

Nüüd analüüsin õpetajate küsitluse ja intervjuude vastuseid. Nagu juba mainisin, osales küsitluses 20 ja intervjuus kaks õpetajat. Informatsiooni koguti seega kokku 22 õpetajalt, kellest üheksa oli osalenud olümpiaadil viimase kümne aasta jooksul, teised aga ei olnud

osalenud kunagi või ei vastanud sellele küsimusele. Seitsmest õpetajast kolm oli osalenud 2023/24. õppeaasta olümpiaadil.

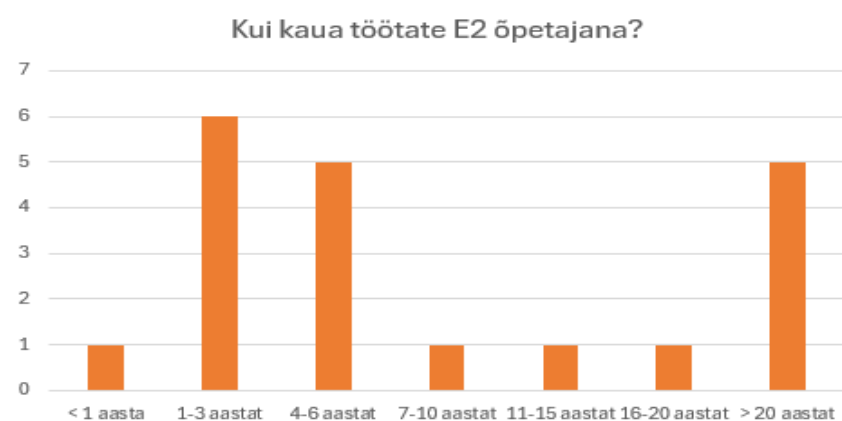
Joonisel nr 1 on näidatud osalejate asukohad ehk mis linnades või maakondades nad töötavad.

Joonis 1. Osalejate linn

Enamik vastanutest töötab Tallinnas, teised Tartus, Jõhvis ja Kohtla-Järvel ning kaks vastasid, et töötavad Harjumaal ja Narvas. Kümne õpetaja emakeel on vene keel ja üheksal eesti keel. Üks õpetaja on kakskeelne. Mõlemal intervjuueritud õpetaja emakeel on vene keel.

Joonisel number 2 võib näha õpetajate tööaega E2 õpetajana.

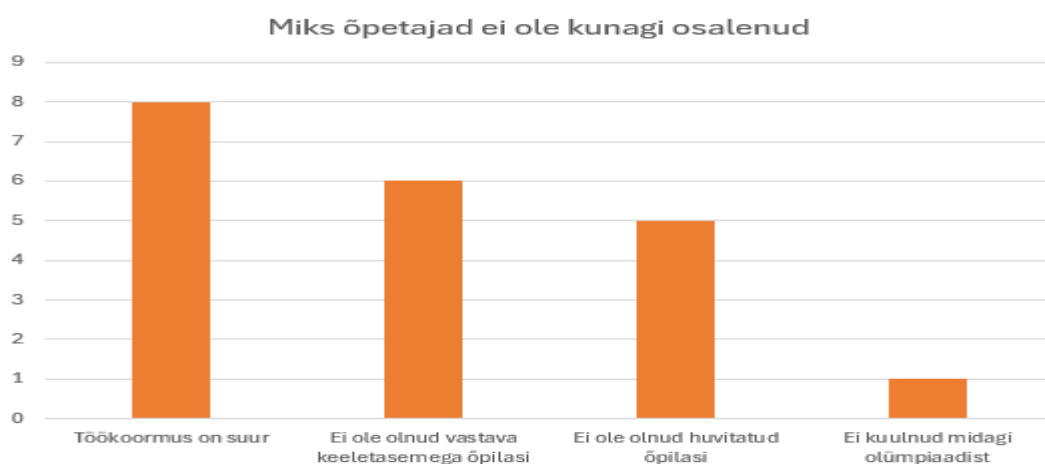

Joonis 2. Tööaeg eesti keele teise keele õpetajana

Selgus, et üksikud õpetajad on E2 õpetajana töötanud 7–10 aastat, 11–15 aastat ja 16–20 aastat, üks õpetaja vähem kui üks aasta. Viis õpetajat on E2 õpetajana töötanud rohkem kui

kakskümmend aastat, viis õpetajat 4–6 aastat. Suur osa vastanutest ehk kuus on E2 õpetajana töötanud 1–3 aastat. Intervjueeritud õpetajad on õpetajana töötanud 36 aastat ja 43 aastat.

Edasine küsitlus jagunes kaheks osaks: küsimused mitteosalenutele ja E2 olümpiaadil osalenutele. Vaatlen nüüd õpetajaid, kes ei ole kunagi E2 olümpiaadidel osalenud. Nende arvamus oli tähtis, et aru saada, miks nad ei ole kunagi osalenud, kas kavatsevad tulevikus osaleda ning milline on nende suhtumine olümpiaadidesse. Joonisel 3 on toodud mitteosalemise põhjused ja lisakommentaarisid.

Joonis 3. Mitteosalemise põhjused

Kaheksa õpetajat ütlesid, et nende mitteosalemise põhjus on suur töökoormus ja nad ei jõua olümpiaadidega tegeleda. Teise põhjusena nimetati vastava keeletasemega või huvitatud õpilaste puudus. Üksikud õpetajad vastasid, et nendel kas ei olnud huvi või ei olnud nad üldse olümpiaadidest kuulnud. Üks õpetaja kirjutas lisakommentaaris, et ei ole kunagi osalenud, kuna ei tööta üldhariduskoolis. Tulevaste osalemisplaanide osas selgus, et suure tõenäosusega plaanib osaleda kaheksa õpetajat, väikese tõenäosusega aga kolm õpetajat, üks õpetaja plaanib osaleda ja üks ei kavatse osaleda, sest ei tööta koolis.

Intervjueeritud õpetaja (Õ1) vastas küsimusele, miks tema koolist väga ei osaleta, et põhjus on ajapuudus, kuna olümpiaadiks valmistumine nõuab lisa-aega, mida õpetajatel lihtsalt ei ole. Tema arvates võivad mõnel õpetajal puududa ka olümpiaadiks ettevalmistamiseks vajalikud testid või harjutusvahendid. Mõnel õpetajal ei olevat ka piisavalt motivatsiooni olümpiaadile aega kulutada, kui see ei ole osa nende ametlikust õppekavast või ei ole otseselt seotud eksamite tulemustega.

Joonisel 4 on näha E2 olümpiaadidel osalenud õpetajate osalemiskordade arv.

Joonis 4. Mitu korda on osalenud õpetaja E2 olümpiaadil

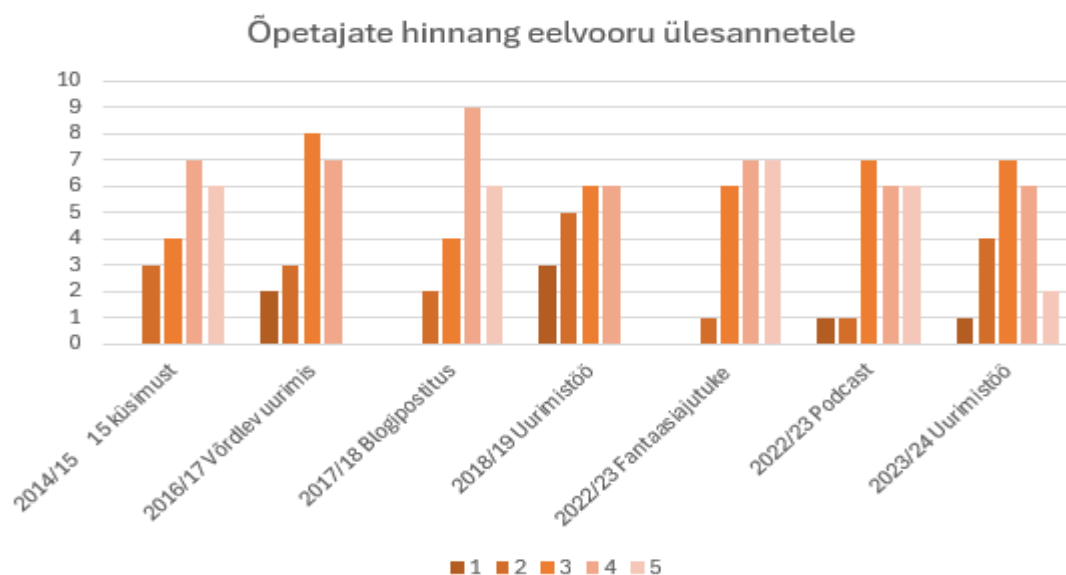
Seitsmest olümpiaadil osalenud õpetajast kaks on osalenud ühe korra, kaks 2–3 korda ja kaks 4–6 korda. Üks õpetaja osales rohkem kui kuus korda. Nendest õpetajatest kaks on viinud olümpiaadile 1–2 õpilast, kolm õpetajat on juhendanud 3–5 ja kaks õpetajat on viinud olümpiaadile 6–10 õpilast. Intervjueeritud õpetajad on osalenud vastavalt umbes 3–4 ja 6–7 korda. Sellel õppeaastal (2023/24.) osales kolm õpetajat (sh üks intervjueeritud õpetajatest), ülejäänud osalesid kas eelmisel aastal või 4–6 aastat tagasi.

Küsimuse „Kuidas õpilased olümpiaadile pääsevad?“ osas võib õpetajate vastuste põhjal järeldada, et olümpiaadil osalemiseks valivad õpetajad õpilasi ise või võivad õpilased ise avaldada soovi olümpiaadil osaleda. Mõnikord tehakse ka koolisisesed eelvoorud. Üks õpetaja rääkis, et nende koolis antakse õpilastele lahendada õpetaja eelmiste aastate olümpiaadide põhjal koostatud ülesanded, et valida parimaid keeletundjaid. Teine õpetaja korraldab koolisese olümpiaadi, kus osalevad kõikide keelerühmade paremad keeleoskajad. Seda tehakse eesmärgiga anda tugevamatele õpilastele võimalus end proovile panna, neid innustada ja oma teadmisi eakaaslaste omadega võrrelda.

3.3. Õpetajate hinnang E2 olümpiaadi eelvoorude ülesannetele

Palusin hinnata erinevaid ülesandeid skaalal 1-5, kus 1 tähendab „ei sobi olümpiaadile üldse“ ja 5 tähendab „sobib olümpiaadile suurepäraselt“. Eelvooru ülesanded olid valitud nii, et need oleksid erinevad. Mõnedel aastatel olid sarnased ülesanded, mistõttu jäid korduvad ülesannete tüübid välja. 2022/23. õppeaasta on toodud kaks korda, sest sellel aastal oli kaks ülesannet: *podcast* ehk taskuhääling ja lühike fantaasiajutt.

Järgmine joonis annab ülevaate eri aastatel E2 olümpiaadidel olnud eri ülesannete tüüpidest.

Joonis 5. Õpetajate hinnang eelvooru ülesannetele

Nagu näha, hindasid õpetajad ülesandeid erinevalt. Esmalt torkab silma 2017/18. õppeaasta, kui oli vaja teha blogipostitus. Üheksa õpetajat hindas seda „neljaga“, kuus õpetajat „viiega“ ja mitte keegi ei hinnanud seda „ühega“. Tegu oli Tartu Ülikooli korraldatud olümpiaadiga. 2022/23. õppeaasta puhul võib öelda, et enamikule meeldis selline ülesanne. Esimese, taskuhäälingu ülesande osas olid õpetajatel segased tunded: enamik hindas seda „kolmega“. Võib oletada, et varem selliseid ülesandeid ei olnud ja sellise ülesandega harjumine võtab aega. Teist, lühikese muinasjutu ülesannet hinnati juba paremini: seda hinnati kuuel korral „nelja“ või „viiega“. Võib arvata, et loovülesanded meeldivad õpetajatele uurimistöödest rohkem. Ka see oli Tartu Ülikooli korraldatud olümpiaad. 2023/24. õppeaasta olümpiaadi ülesannet hindas „kolmega“ seitse, „viiega“ kaks, „neljaga“ kuus, „kahega“ neli ja „ühega“ üks õpetaja.

Tabel 3 näitab ülesannete tüüpe, korraldajaid ja keskmisi hindeid, mille õpetajad panid. See aitab paremini mõista, mis õpetajatele meeldis ja mis mitte. Tabel on koostatid keskmise hinde järgi.

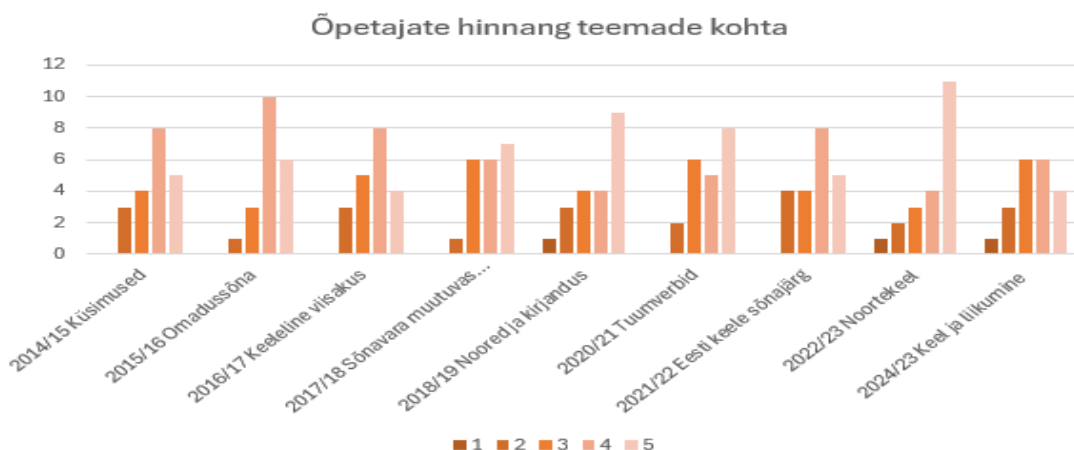
Tabel 3. Õpetajate keskmine hinne eelvooru ülesannetele

Aasta	Ülesande tüüp	Korraldaja	Keskmine hinne
2022/23	Fantaasiajutuke	Tartu Ülikool	3.85
2017/18	Blogipostitus	Tartu Ülikool	3.85
2014/15	15 küsimust	Tartu Ülikool	3.65
2023/24	Uurimistöö	Tallinna Ülikool	3.15
2022/23	Podcast	Tartu Ülikool	3.7
2016/17	Võrdlev uurimus	Tallinna Ülikool	3.05
2018/19	Uurimistöö	Tallinna Ülikool	2.75

Sellele tabeli tuginedes võib teha järelduse, et õpetajatele ei meeldi uurimistööd, mida näitavad keskmised hinded. Nagu mõned õpetajad ütlesid, on tegu mahuka tööga ja ettevalmistamiseks on tarvis rohkem aega, mida õpetajatel ei ole. Kõige madalam keskmine hinne oli aastal 2018/19, kui pidi kirjutama uurimistöö noorte kokkupuudetest keele ja kirjandusega (Tartu Ülikooli Teaduskool). Kõige rohkem hinnati 2022/23. aasta ülesannet, kui oli vaja kirjutada lühike fantaasiajutt. Tabelist võib näha, et Tartu Ülikooli tehtud ülesandeid hinnati kõrgemalt kui Tallina Ülikooli omasid.

3.4. Õpetajate hinnang E2 olümpiaadi teemadele

Siin räägitakse õpetajate hinnangust E2 olümpiaadi teemadele. Õpetajatele pakuti üheksa teemat, mida oli vaja hinnata skaalal 1-5, kus 5 tähendas „sobib olümpiaadile suurepäraselt“ ja 1 tähendas „ei sobi üldse“. Joonisel 6 on toodud nende hinnangud.

Joonis 6. Õpetajate hinnang teemadele

2022/23. õppeaastal hindas 11 õpetajat teemat “Standartkeelest erinev keelekasutus / Kujundlik keel / Noortekeel” „viiega“. Kõige madalamalt hinnatud teemad olid aastatel 2023/24 ja 2017/18 – vastavalt “Keel ja liikumine” ja “Eesti keele sõnavara muutuv...”. Tabelis 2 võib näha õpetajate keskmist hinnangut igale teemale viimase kümne aasta jooksul.

Tabel 2. Õpetajate keskmine hinne teemadele

Aasta	Teema	Keskmine hinne
2015/16	Omadussõna eesti keeles	4.05
2017/18	Eesti keele sõnavara muutuv... ajas	3.95
2022/23	Standartkeelest erinev keelekasutus / Kujundlik keel / Noortekeel	3.9
2020/21	Tuumverbid	3.85
2018/19	Noored+keel&kirjandus= ...	3.75
2021/22	Eesti keele sõnajärg	3.75
2014/15	Küsimused	3.75
2016/17	Keeleline viisakus	3.65
2023/24	Keel ja liikumine	3.55

Selle, 2023/24. õppeaasta teema oli õpetajate hinnangul vähem sobiv kui teised – keskmine hinne oli 3.55. Sellele järgnesid 2015/16. aasta oma hindega 3.65. Õppeaastail 2021/22, 2018/19 ja 2014/15 oli teemadel sama keskmine hinne. Esimesel kohal oli keskmise hinde järgi

aasta 2022/23. Võib oletada, et õpetajatele meeldivad grammatika ja eri keelenähtustega seotud teemad.

Õpetajad lisasid ka sõnalisi kommentaare, milliseid teemasid nad tahaksid olümpiaadil näha. Kolm õpetajat ütles, et tahaksid edaspidi olümpiaadidel näha noorte keelega seotud teemasid, samuti võõraste sõnade mõju eesti keelele käsitlevat teemat. Üks õpetaja tahaks, et teema oleks seotud eesti keele ajaloo ja eesti keele grammatikaga. Kaks õpetajat ütles, et teemad peavad kõnetama noori ega tohi olla liiga keerulised.

Üks õpetaja ütles, et ei tahaks olümpiaadidel näha uurimistöid. Tema arvamuse kohaselt on uurimistöode kirjutamine ajamahukas tegevus, mille võiks asendada esseega. (1)

(1) Lihtsam on öelda, et mida ei tahaks näha. Ei tahaks näha uurimistöid. Hea uurimistöö tegemine on väga ajamahukas ja keeruline. Teemad ei ole ka väga konkreetseid. Väga kerge on kulutada palju aega halvale tulemusele - need meenutavad liiga palju ülikooli baka- ja isegi magistritöid (teemade poolest ja ebakonkreetseuse poolest). Ja lisaks õpilased nagunii peavad tegema uurimistöö gümnaasiumis. See on samuti väga ajamahukas ja tavaliselt nad ei soovi veel samaaegselt teist teha. Aga ma arvan, et lõpptulemus võiks olla isegi midagi lihtsat, esse vm - mingil huvitaval teemal ja mitte väga pikk. (Õ7)

Intervjueeritud õpetaja (Õ1) ütles, et tulevikus võiksid olla teemad, mis on seotud kirjandusega, näiteks teoste analüüsimine ja süžeede arutamine. Lisaks võiks uurida keelt läbi kunsti. Ülesandesse võiks lisada ka turismi sihtkohti, traditsioone ja kultuurilisi eripärasid riikides, kus räägitakse eesti keeles.

3.5. Korraldus

Õpetajatel paluti hinnata oma osalemise kogemust skaalal 1-5, kus 1 tähendab „ei ole üldse rahul“ ja 5 tähendab „on väga rahul“. Enamik vastanutest oli oma kogemusega rahul. Üks õpetaja hindas oma kogemust „viiega“, neli õpetajat „neljaga“ ja kaks õpetajat „kolmega“. Üks õpetaja pakkus, et õpetajale, kelle õpilased olümpiaadi kirjutavad, võiks midagi korraldada, (2)

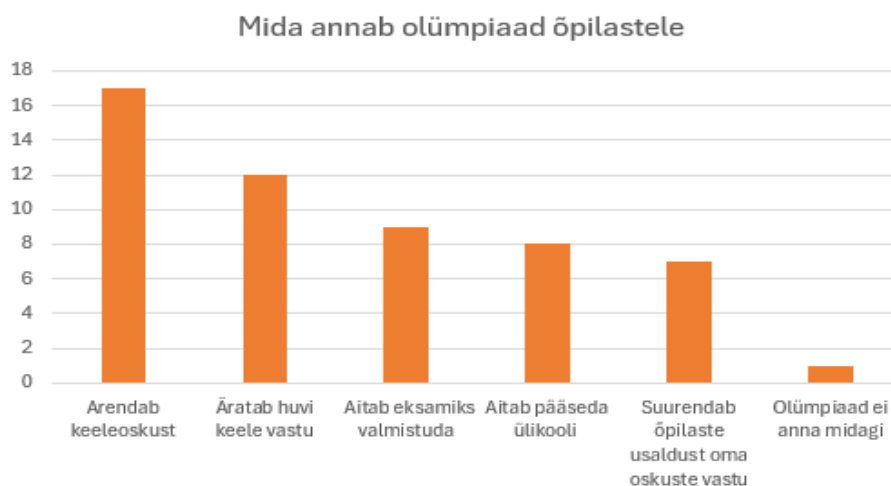
(2) On tore, kui saatvatele õpetajatele on mõeldud, näiteks mida nad teevad sel ajal, kui õpilased tööd kirjutavad. Tööde parandamise ajaks on tavaliselt olnud planeeritud tegevused, mis on väga tore. (Õ19)

Sama õpetaja väitis, et tahaks, et autasustamistseremoonia oleks läbimõeldum ja pidulikum. Intervjuus paluti kirjutada olümpiaadi korralduse tugevusi ja nõrkusi. Õ1 tõi tugevusena välja, et olümpiaadi korraldus annab võimaluse õpilaste teadmiste ja oskuste standardiseeritud hindamiseks eesti keele valdkonnas

Nõrkusena tõi ta välja võimaliku korraldajapoolse subjektiivse hindamise ja ebapiisava toetuse, et anda midagi väärtuslikumat, mis omakorda võib vähendada õpilaste motivatsiooni.

3.6. Mida annab olümpiaad õpilastele ja õpetajatele?

Uurisin õpetajate nägemust selle kohta, mida olümpiaadid nende meelest annavad nii õpilastele kui ka õpetajatele endile. Olümpiaad annab õpilastele võimaluse oma oskusi proovile panna, mis soodustab nende motivatsiooni keelt edasi arendada. Joonisel 7 on esitatud plussid, mida olümpiaad annab õpilastele.

Joonis 7. Mida annab olümpiaad õpilastele

Enamik vastanutest arvab, et olümpiaadil osalemine arendab õpilaste keeleoskust ja äratab huvi keele vastu. Ainult üks õpetaja ütles, et olümpiaad ei anna midagi, kuid kõik oleneb teemadest, ülesannetest ja õpilaste pingutusest. (3) Vastati ka, et olümpiaad annab võimaluse oma teadmisi teistega võrrelda, millest rääkisid ka teised õpetajad.

(3) See oleneb väga teemast. Vahel on mulle tõesti tundunud, et ei anna midagi. Sest töö on suur ja eesti keele oskus muidugi areneb, aga saaks ka kuidagi lõbusamalt ja kergemalt. (Õ7)

Olümpiaadil osalemine on ka tähtis, sest ettevalmistamise käigus omandatud teadmised ja oskused võivad tulevikus osutada kasulikuks. (4)

(4) Tegelikult ei ole vähetähtis ka võimalus end lihtsalt proovile panna, oma teadmisi kontrollida, ettevalmistuse käigus omandatakse konkreetse teema kohta palju uusi teadmisi, mis on ka hiljem vajalikud. (Õ19)

Intervjuus kirjutasid õpetajad peaaegu samu mõtteid, näiteks, et olümpiaad aitab õpilastel keelt veel tõsisemalt õppida, et saavutada rohkem. (5)

(5) Olümpiaadil osalemine aitab õpilastel arendada keeleoskust, võistluskeskkond ja võimalus oma teadmisi näidata võivad motiveerida õpilasi keelt tõsisemalt õppima (Õ1)

Edu olümpiaadil suurendab õpilaste usaldust oma oskuste ja võimete vastu, mis aitab kaasa nende üldisele akadeemilisele edule.

Teine õpetaja väitis, et olümpiaadil osalemine soodustab enesearengut, mis võib aidata tulevikus elus. (6)

(6) Need õpilased, kes on osalenud, jäid väga rahule, osalemine teeb julgemaks, enesekindlamaks, tekkis huvi edasi õppima minna just ülikooli, saada kõrgharidus. (Õ2)

Oli ka vastuargumente. Näiteks väitis üks õpetajatest, et olümpiaad kui võistlus mõjub noortele demotiveerivalt. Sellest kirjutasin ka olümpiaadi vajalikkuse osas. Viire Sepp on juba diskuteerinud, et olümpiaadi vajalikkuse osas oli tekkinud palju kahtlusi, sest võistlus võib mõjuda demotiveerivalt. (7)

(7) Olümpiaadid kui võistlused panevad õppijad mõneti ebavõrdsesse seisu ning võivad mõjuda suurele hulgale õppijatele demotiveerivalt. Kas võistlusmoment teadmiste omandamise puhul on vajalik ja sobilik, see teema vääraks hariduses üldse laiemat arutelu. (Õ18)

Võib teha järelduse, et õpetajatele ei meeldi võistlemine, kuna see mõjub negatiivselt osalejatele ja nende psüühikale. (8)

(8) Olümpiaadil võib olla liiga suur konkurents, mis võib tekitada osalejatele stressi ja survet ning aidata kaasa negatiivsetele tagajärgedele, nagu petmine või plagiaat. (Õ1)

Õpetajate jaoks on olümpiaadil osalemine mõjub positiivselt. Üks suurimaid eeliseid on õppeprogrammi edendamine. Õpetaja võib näha olümpiaadil osalemist kui võimalust näidata oma õppeprogrammi kvaliteeti ja oma õpilaste edukust. Olümpiaadiks valmistumine nõuab õpetajalt rohkem teadmisi temast ja uute õpetamismeetodite uurimist, mis aitab kaasa tema isiklikule ja ametialasele arengule. Lisaks sellele võimaldab olümpiaadil osalemine õpetajal toetada ja motiveerida oma õpilasi ning aidata neil saavutada oma eesmärged ja

ambitsioone. Olümpiaad annab ka võimaluse leida ja toetada andekaid õpilasi oma klassis või koolis. Õpetaja intervjuust (Õ1) näeb olümpiaadil osalemist kui võimalust rikastada õppeprotsessi, suurendada õpilaste motivatsiooni ja toetada neid nende õppepüüdlustes.

3.7. Õpetajate motiveerimine ja kaasamine E2 olümpiaadil

Praegune trend on, E2 olümpiaadil osaleb üha vähem õpetajaid ja õpilasi. Õpetajate vastustest selgus, et on palju põhjuseid, miks õpetajad loobuvad olümpiaadil osalemisest ja motivatsioon langeb. Neli õpetajat väitsid, et eelistavad osaleda Tartu Ülikooli korraldatud olümpiaadidel, kuna teemad ja eelvooru ülesanded on lihtsamad, kui Tallinna Ülikooli omad. (9).

- (9) Loobusin juba ammu osalemast aastatel, kui olümpiaadi korraldas Tallinna Ülikool, sest nende teemad ja ka eelvoortööks valitud formaat olid mulle sobimatud. (Õ38)

Samas üks õpetaja intervjuust eelistab osaleda Tartu Ülikooli korraldatud olümpiaadil, kuna nende teemad seostuvad E2 olümpiaadi eesmärgiga.

Ka teemad võivad demotiveerida. Õpetajate hinnangul on teemad muutunud raskemaks ja aega seletamiseks ei ole, mistõttu tuleb ettevalmistamise ajal seda seletada algusest, mis võib samuti õpetajaid demotiveerida, kuna aega selleks ei ole. (10)

- (10) Ka teemad on muutunud sellisteks, millega tundides sügavuti tegeleda ei jõua, mis tähendab seda, et nende õppimisega tuleb põhimõtteliselt alustada nullist ja kui tegelik keelekeskkond puudub, aga teema seda eeldab, siis on see nii õpilasele kui õpetajale väga raske ja aeganõudev protsess. (Õ38)

Eelvooru ülesannete ja teemade keerukuse tõttu ei oska õpetaja oma õpilasi aidata, mistõttu ei suudeta olümpiaadil osaleda. Tema arvamusel kui teema ei sobi õpetajale endale, siis ei sobi see ka tema õpilastele. Ei ole mõtet õpilast ilma ette valmistamata tundmatus kohas olümpiaadile saata.

Üks võimalusest on teha mitte nii mahukad eelvooru ülesanded ja teemasid, et õpetaja ise teaks, millega saab aidata. Piisava materjali andmine on ka tähtis punkt, millele on vaja tähelepanu pöörata. (11)

(11) Teemad võivad olla erinevad, aga selle aasta ülesanne oli nii raske, et ma õpetajana ei osanud õpilasi aidata, abimaterjal ka eriti ei aidanud. (Õ28)

Üks õpetajatest väitis, et õpetajate vähene osalemine on seotud sellega, et õpetajatel ei ole aega ja täpseid juhendeid, mida teha: olümpiaadiks ettevalmistumine ületab tööaega mitmekordselt ja seetõttu võib motivatsioon väheneda.

Neli õpetajat ütles, et õpetajate motiveerimiseks ja kaasamiseks on vaja vähendada õpetajate töökoormust, et oleks aega olümpiaadide ettevalmistamiseks. Samuti tuleks õpilaste ettevalmistamiseks anda lisatasu ja piisavalt materjale nii õpetajale kui ka õpilastele iseseisvaks ettevalmistamiseks. (12)

(12) Õ13: Lisatasu iga õpilase kohta, keda olümpiaadiks ette valmistatakse. (Õ13)

3.8. Õpilaste motivatsioon E2 olümpiaadi osalemiseks

Õpetajate vaatenurgast on nii õpilaste kui ka õpetajate olümpiaadidel osalemise motivatsioon üsna sarnased. Mitu õpetajat ütles, et õpilaste motiveerimiseks on vaja vähendada uurimistöid, mis on nõutud lõppvooru pääsemiseks. Nad väitsid, et kümme lehekülge uurimistööd ei ole õpilastele motiveeriv ja nad ei taha selleks nii palju aega raisata. Samas arvas üks õpetaja, et olümpiaadil osalemine ei ole mõeldud kõigile, vaid kõige tugevamale ja andekamale keeleoskajale, kes teab natuke rohkem, kui ainekava nõuab. (13)

(13) Õpilased, nagu õpetajadki, ei ole nõus mõttetut ja tühja tööd tegema. Seega kui töö on mõtestatud ja koolis on olümpiaaditasemele küündivaid õpilasi, siis õpilase, kes on valmis sellesse suurde lisatöösse oma aega ja energiat panustama, ikka leiab. Olümpiaadile ei ole mõtet saata keskpäraseid õpilasi, kes on püüdnud kõik ainekavas nõutu ära õppinud. Olümpiaadile ei ole kindlasti vaja masse organiseerida, vaid ikka kõige tugevamaid ja andekamaid keeleoskajaid, kelle teadmised on palju suuremad, kui ainekava nõuab. See peakski olema kõige tugevamate ainetundjate omavaheline jõukatsumine. (Õ38)

Ma arvan, et õpilastel on sama. 10 lk uurimistööd natuke arusaamatul teemal ei ole tõenäoliselt motiveeriv. (Õ38)

Vähem uurimistöid. (Õ11)

Mitu õpetajat arvas, et auhindade andmine on õpilaste innustamiseks hea idee. Lisaks sellele võiks õpilane saada märke tunnistusele, et on osalenud olümpiaadil, mis võib-olla annaks talle plusspunkte sisseastumisel. (14)

(14) Väärtuslikud auhinnad, nagu eestikeelsed raamatud või selge grammatikaga raamatud. (Õ8)

Anda auhindu. (Õ15)

Auhind. Tunnistusel lisamärke. (Õ22)

Mainitati ka võimalust saada keelepraktikat, õpilaste tahet olümpiaadil osaleda ja motivatsiooni, mis tuleneb huvitavatest teemadest ja ülesannetest.

4. Arutelu

Selle töö eesmärk oli teada saada eesti keele kui teise keele õpetajate suhtumist E2 olümpiaadidesse. Selleks oli tehtud küsitlus ja kirjalik intervjuu, kus õpetajad kirjutasid oma E2 olümpiaadidega seotud mõtteid.

Enamik vastanutest ei olnud kunagi osalenud olümpiaadidel, kuid plaanivad seda teha lähitulevikus. Küsitluses osalesid pigem noorõpetajad, kes on õpetanud ainult 1–3 aastat, aga nende arvamus oli samuti väärtuslik, sest mõned neist on juba osalenud olümpiaadidel. Küsitlusele vastasid ka need, kes on töötanud õpetajana rohkem kui 20 aastat. Nende vastused võimaldavad uurida olümpiaade läbi nende õpetamiskogemuse.

Ehkki osalenud õpetajaid ei olnud väga palju, saab teha järelduse nende suhtumise kohta. Üheksa õpetajat, sh intervjuueeritud õpetajad, kes olid olümpiaadil osalenud, olid seda teinud 1–6 ja rohkem korda. Kõige rohkem – 6–7 korda – oli osalenud intervjuueeritud õpetaja.

Õpetajate hinnang eelvooru ülesannetele oli erinev. Mitu õpetajat ei taha eelvooru ülesandena näha uurimistööd, sest see on mahukas ja aeganõudev töö. Kuna Tallinna Ülikooli korraldatud olümpiaadil on tihti uurimistöid, osalevad õpetajad sellel vastumeelselt. Mõned õpetajad arvavad, et need ülesanded meenutavad oma keerukuselt bakalaureuse tööd või magistristöid. Õpetajad ei mõista, miks õpilased peavad mahukaid töid kirjutama, kui gümnaasiumis tehakse teisi sarnaseid kohustuslikke töid. Uurimistöõ võiks nende hinnangul asendada essee või mõne lihtsama tööga. Kõige rohkem meeldis õpetajatele loovülesanne ehk fantaasiajutuke, mida pakuti kirjutamiseks 2022/23. õppeaastal. Selgus, et teemadest meeldivad neile kõige rohkem noorte keele ja grammatikaga seotud teemad, näiteks 2015/16. õppeaasta teema “Omadussõna eesti keeles”, mis sai keskmise hinde 4.05. Samas leiavad õpetajad, et teemad peavad noori kõnetama.

Õpetajate arvamus kohaselt arendab olümpiaad keeleoskust, teeb julgemaks ning võimaldab keelt tõsisemalt õppida. Üsna oluliselt peetakse, et olümpiaad annab lisapunkte ülikooli sisseastumisel ja aitab sinna pääseda. Mõned õpetajad aga leiavad, et olümpiaad kui võistlus võib mõjutada demotiveerivalt, kuna mõnikord on õpilastel ebavõrdsed võimalused ja konkurents on liiga suur. Sellest kirjutas oma töös ka Viire Sepp.

Viimase kolme aasta jooksul osalevad olümpiaadil üha vähemad õpetajad ja õpilased. Tänavu oli osalenuid kümme. Et õpetajaid rohkem motiveerida ja kaasata, pakuti nende motiveerimist

lisatasuga ja töökoormuse vähendamisega, sest praegu on eesti keele õpetajad ülekoormatud. Lisaks soovitati lihtsustada ülesandeid ja teemasid, kuna mõnikord ei oska õpetajad lapsi aidata. Ka ei oleks õpetajad vastu, kui antaks lisamaterjale ettevalmistamiseks.

Rohkemade õpilaste kaasamise võimalusena pakuti ülesannete ja teemade lihtsustamist, kuna mõnikord ei võimalda keeleoskus hakkamasaamist. Samuti pakuti nende motiveerimiseks auhindu ja lisamärget tunnistusel.

Kokkuvõte

Bakalaureusetöö teema oli õpetajate suhtumine eesti keele teise keelena olümpiaadidesse. Töös uurisin õpetajate suhtumist E2 olümpiaadidesse, eelvooru ülesannetesse ja olümpiaadi teemadesse. Andmete saamiseks kasutasin küsitlust ja kirjalikku intervjuud ning Tartu Ülikooli Teaduskooli kodulehte.

Uurimuses osales 22 õpetajat, kellest üheksa oli olümpiaadidel osalenud ja ülejäänud ei olnud kunagi osalenud, ent plaanivad seda teha. Küsitluse ja intervjuu koostamisel kasutasin Tartu Ülikooli Teaduslehte.

Selgus, et õpetajatele ei meeldi keerulised ja mahukad eelvooru ülesanded. Nende arvates võiks pakkuda midagi lihtsamat, kus saaks rakendada õpilaste loovoskuseid. Teemadest meeldiksid neile rohkem noorte keele ja eesti keele grammatikaga seotud teemad. Peamine probleem, miks mõned õpetajad ei taha osaleda olümpiaadidel, on keerulised eelvooru ülesanded ja sobimatud teemad. Mitu õpetajat ütles, et ei taha enam osaleda Tallinna Ülikooli korraldatud olümpiaadil, kuna nende uurimistööd lõppvooru pääsemiseks on keerulised.

Õpetajatel oli palju mõtteid, kuidas rohkem õpilasi ja õpetajaid kaasata, kuid enamik viitas ajapuudusele ja motivatsiooni vähenemisele keeruliste ülesannete tõttu. Et õpetajaid ja õpilasi rohkem kaasata ja neid olümpiaadil osalema motiveerida, on vaja lihtsustada eelvooru ülesandeid ja asendada need teistega. Mõnikord ei oska õpetajad oma õpilasi aidata, kuna ülesanded ja teemad ei ole sobivad või on liiga keerulised. Samas on õpetajad ülekoormatud ja aega ettevalmistamiseks lihtsalt ei leidu. Leiti, et õpilastele võiks anda auhindu ja lisamärke tunnistusel.

Selle bakalaureusetöö põhjal võib edasi arendada E2 olümpiaadi teemat, näiteks uurida, kuidas õpilased suhtuvad olümpiaadidesse või võrrelda eri aastate eelvooru ülesandeid ja teemasid. Seda teemat on vaja edasi uurida, kuna tulemuste analüüsi järel saaks suurendada osalejate arvu ja paremini mõista korralduse plusse ja miinuseid.

Kirjandus

- Eesti keele teise keelena olümpiaadi arhiiv, Tartu Ülikooli Teaduskool;
<https://teaduskool.ut.ee/et/eesti-keel-teise-keelena-olumpiaadi-arhiiv> Vaadatud 12.06.2024
- Jõgar, Laura 2022. Õpilaste tagasiside 2022. aasta emakeeleolümpiaadi lõppvoorule. Magistritöö. Tartu Ülikool
- Kevvai, Kristel 2019. 33. Emakeeleolümpiaadi lõppvooru ülesannete analüüs. Magistritöö. Tartu Ülikool
- Kolossova, Anastassia 2013. Eesti keele võõrkeelena olümpiaadid: teemad ja ülesandetüübid. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool
- Lingvistikaolümpiaad, Tartu Ülikooli Teaduskool;
<https://teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadid/lingvistikaolumpiaad> Vaadatud 9.05.2024
- Olümpiaadid Eestis (1953-2023), Tartu Ülikooli Teaduskool;
<https://teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadid-eestis> Vaadatud 29.05.2024
- Petersen jt 2017 = Petersen, S, P Wulff 2017. The German Physics Olympiad – identifying and inspiring talents. – European Journal of Physics, 38, 1–16.
- Prantsuse keele olümpiaad, Tartu Ülikooli Teaduskool;
<https://teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadisustee/prantsuse-keel> Vaadatud 9.05.2024
- Soome keele olümpiaad, Tartu Ülikooli Teaduskool;
<https://teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadid/soome-keele-olumpiaad> Vaadatud 9.05.2024
- Saksa keele olümpiaad, Tartu Ülikooli Teaduskool;
<https://teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadid/saksa-keele-olumpiaad> Vaadatud 9.05.2024
- Sepp, Viire 2002. Võistlus või koostöö? – Haridus 3
- Saul jt 2007 = Saul Hillar , Viire Sepp, Monika Päiviste 2007. Andekus kui hariduslik erivajadus: olukord Eesti üldhariduskoolides
- Sepp, Viire 2009. Olümpiaadid peegeldavad haridussüsteemi ja ühiskonda. – Haridus 9
- Teeviit, 2022. <https://www.teeviit.ee/olumpiaadil-osalemise-eneseareng-uued-teadmsed-ja-pingutusmoment/#:~:text=Mis%20on%20ol%C3%BCmpiaad%3F,nii%20kodumaalt%20kui%20ka%20mujalt>. Vaadatud 10.06.2024
- Vene keel võõrkeelena olümpiaad, Tartu Ülikooli Teaduskool;
<https://teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadisustee/vene-keel-voorkeelena> Vaadatud 9.05.2024
- Vene keel emakeelena olümpiaad, Tartu Ülikooli Teaduskool;
<https://teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadid/vene-keel-emakeelena-olumpiaad> Vaadatud 29.05.2024

ОТНОШЕНИЕ УЧИТЕЛЕЙ К ОЛИМПИАДАМ ПО ЭСТОНСКОМУ ЯЗЫКУ КАК НЕРОДНОМУ

Темой данной бакалаврской работы является отношение учителей к олимпиадам по эстонскому языку как неродному. В своей работе я изучала отношение учителей к олимпиадам по эстонскому языку как неродному, задания предварительного тура и темы олимпиад. Целью данной бакалаврской работы являлось изучение отношения учителей на олимпиады по эстонскому языку как неродному. Для получения данных я использовала опрос и письменное интервью, а также домашнюю страницу Тартуского университета Tartu Teaduskool.

В исследовании приняли участие 22 учителя, девять из которых участвовали в олимпиадах, остальные никогда не участвовали, но планировали это сделать. При подготовке опроса и интервью я использовала домашнюю страницу Tartu Ülikooli Teaduskool.

Оказалось, что учителям не нравятся сложные и объемные задания отборочного тура. По их мнению, можно было бы сделать что-то более простое, где можно использовать творческий потенциал учащихся. Хотелось бы больше тем, связанных с молодежным языком и грамматикой эстонского языка. Основная проблема, почему некоторые учителя не хотят участвовать в олимпиадах, — это сложные задания отборочного тура и неподходящие темы. Несколько преподавателей заявили, что больше не хотят участвовать в олимпиаде, организованной Таллиннским университетом, поскольку их задания слишком сложные.

У учителей было много идей о том, как привлечь больше учеников и учителей, но большинство из них ссылались на нехватку времени и снижение мотивации из-за сложных задач. Чтобы больше вовлечь преподавателей и учащихся и мотивировать их к участию в олимпиаде, необходимо упростить задания отборочного тура и заменить их другими. Иногда учителя не знают, как помочь своим ученикам, потому что задания и темы не подходят или слишком сложные. При этом учителя перегружены работой и просто не успевают подготовиться. Студентам можно было бы вручать награды и ставить дополнительные пометки в аттестате.

На основе данной бакалаврской работы тему олимпиады Е2 можно развивать дальше, например, изучить отношение учеников к олимпиадам или сравнить задачи и темы отборочного тура разных лет.

Lisa 1

Intervjuukava

Palun tutvustage ennast, mis koolis töötate, mis klasse õpetate, mis koolides olete töötanud ja mis klasse olete õpetanud?
Rääkige oma kogemusest õpetajana: kas Teile meeldib õpetajana töötada? Kui kaua töötate õpetajana? Mida õpetate?
Miks otsustasite osaleda olümpiaadil?
Olümpiaadi osalemiseks
Kas mäletate, mitu korda olete olümpiaadil osalenud? Kas mäletate teemasid, mis olid olümpiaadidel, kus osalesite?
Kas osalesite teisest koolist? Kui jah, siis mis koolist?
Miks te ei ole osalenud mõnedel aastatel? Kas oli mingi põhjus?
Kui tavaline on E2 olümpiaadi osalemine? Kas osalevad teised õpetajad?
Õpilaste valimine olümpiaadiks
Kuidas toimub õpilaste valimine olümpiaadiks?
Kas toimub mingi kooli eelvoor? Kuidas viiakse see eelvoor läbi?
Olümpiaadiks valmistamine
Kuidas valmistate olümpiaadiks? Mis materjale kasutate?
Kas piisab neid materjale? Kui ei, siis miks?
Kas kasutavad Tartu Teaduskooli loetelu ja kuidas
Olümpiaadi korraldus
Mida võite öelda korralduste kohta?
Millised tugevusi ja nõrkusi näete olümpiaadi korralduses?
Kas on mingeid muudatusi, mida võite soovitada korraldajatele? Kui jah, siis millised?
Olümpiaadi ülesanded (eelvoor ja lõppvoor)
Mida võite öelda ülesannete kohta?
Millised on head olümpiaadi ülesanded
Kas harjutused vastavad õpilaste võimekusele?
Millised ülesanded võib veel lisada harjutuste hulka?
Kuidas teha ülesandeid huvitavam?
Olümpiaadi teemad
Mida võite öelda teemade kohta?
Kuidas hindate teemade valikut olümpiaadil?
Millised teemad näete olümpiaadil tulevikus?
Kas olid teemasid, mis üldse ei sobinud õpetajale ja õpilastele? Tooge näited, kui mäletate.
Kokkuvõte
Kuidas õpilased tunnevad, mida annab neile E2 olümpiaadil osalemine?
Kas kavatsete osaleda olümpiaadidel tulevikus? Kuidas rohkem õpetajaid kaasata?

Lisa 2

Informeeritud nõusoleku vorm

Uurimus „Õpetajate suhtumine eesti keele teise keelena olümpiaadidesse”

Lugupeetud eesti keele õpetaja, palun teid osalema Tartu ülikooli eesti ja üldkeeleteaduse instituudi bakalaureuseõppe tudengi uurimuses, mille eesmärgiks on välja selgitada õpetajate suhtumine E2 olümpiaadidesse.

Mis on informeeritud nõusolek?

Informeeritud nõusolek tähendab, et olete nõus uuringus osalema ja mõistate täielikult, mis sellega kaasneb. Allkirjastage see informeeritud nõusoleku vorm ainult juhul, kui olete nõus uuringus osalema. Allkiri sellel dokumendil näitab, et olete kogu informatsioonist aru saanud ja soovite osaleda.

Informatsioon uurimuse kohta

Uurimuse „Õpetajate suhtumine eesti keele teise keelena olümpiaadidesse” viib läbi Tartu Ülikooli eesti ja üldkeeleteaduse instituudi tudeng Valeria Ruderman, selleks viib ta läbi kirjalikud intervjuud, mis koosnevad 22 küsimusest. Tekstifailist eemaldatakse isikut tuvastatav info, seda faili säilitatakse ja kasutatakse edasi analüüsimiseks.

Uuritava õigused

Uurimuses osalejal on õigus ilma igasuguse põhjendusega keelduda vastamast mõnele küsimusele. Lisainfo saamiseks pöörduge uuringu läbiviija poole: Valeria Ruderman, valeria.ruderman@ut.ee

Mina, ...(eesnimi, perekonnanimi), olen informeeritud ülalmainitud uuringust ja ma olen teadlik läbiviidava uurimistöo eesmärgist ja uuringu metoodikast ja kinnitan oma nõusolekut selles osalemiseks ja oma isikuandmete töötlemiseks allkirjaga. Tean, et uuringu käigus tekkivate küsimuste kohta annab mulle täiendavat informatsiooni Valeria Ruderman, valeria.ruderman@ut.ee

Uuritava allkiri ja kuupäev: (allkirjastatud digitaalselt)

Uuritavale informatsiooni andnud isiku nimi: Valeria Ruderman (allkirjastatud digitaalselt)

Lisa 3

Küsimusik

TAUSTAINFO

Olen nõus uuringus osalema ning minu jagatud andmeid võib töödelda ja kasutada teadustöö eesmärgil.

Jah

Kus te töötate?

Tallinn

Tartu

Narva

Pärnu

Kohtla-Järve

Muu :

Mis koolis õpetate? (vabatahtlik)

Vastus:

Kui kaua töötate E2 õpetajana?

< 1 aasta

1-3 aastat

4-6 aastat

7-10

11-15

16-20

> 20 aastat

Mis on teie esimene keel?

Eesti keel

Vene keel

Muu keel

Ei soovi vastata

Kas olete kunagi oma õpilastega osalenud E2 olümpiaadil?

Jah

Ei

Mitu korda olete oma õpilastega osalenud olümpiaadil?

1 kord

2-3 korda

4-6 korda

Rohkem kui 6 korda

KES EI OLE OSALENUD

Miks te ei ole kunagi osalenud?

Ei ole olnud huvi

Ei ole olnud õpilasi vastava keeletasemega

Ei ole kuulnud olümpiaadidest kunagi

Muud põhjused - täpsustage

Kui tõenäoliseks peate, et osalete tulevikus E2 olümpiaadil?

0 täiesti ebatõenäoliseks

1. vähetõenäoliseks

2. üsna tõenäoliseks

3. Osalen kindlasti.

KES ON OSALENUD

Kas osalesite sellel kevadel oma õpilastega E2 olümpiaadil?

Jah

Ei

Ei soovi vastata

Millal viimati osalesite?

Sellel aastal

Eelmisel aastal

2-3 aastat tagasi

4-6 aastat tagasi

7-10 aastat tagasi

Rohkem kui 10 aastat tagasi

Miks te ei ole osalenud viimastel aastatel?

Ei ole olnud aega

Seda tööd ei tasustata

Ei ole olnud vastaval tasemel õpilast

Ei ole olnud olümpiaadil huvitatud õpilast

Teemad ei ole olnud piisavalt huvitavad

Teemad on olnud liiga keerulised

Muu

Soovi korral kommenteerige lähemalt, miks te ei ole viimastel aastatel E2 olümpiaadil osalenud.

Kui tavaline on teile tuttavate õpetajate seas E2 olümpiaadil osalemine?

Tean paari õpetajat, kes on osalenud

Tean palju õpetajaid, kes on osalenud

Ei tea kedagi, kes oleks osalenud olümpiaadil

Vastus:

Kui palju õpilasi olete olümpiaadile viinud viimase 10 aasta jooksul?

1-2

3-5

6-10

Rohkem kui 10

Kuidas toimub õpilaste valimine olümpiaadiks?

Koolisisene konkurss

Õpetaja otsustab

Õpilane otsustab

Kontrolltööde ja hinnete alusel

Vastus:

Kui toimub kooli eelvoor, siis kuidas viiakse see eelvoor läbi?

Vastus:

Vaadake viimase 7 olümpiaadi eelvoorude ülesandeid. Hinnake neid 1 – 5

2024/2023 Iseseisva tööna tuleb esitada uurimistöö teemal „Liikumist väljendavad fraseologismid eesti kõneja kirjakeeles”. Uurimistöö sisaldab sissejuhatust, põhiosa, kokkuvõtet ja allikate loetelu. Töös tuleb kirjandusallikate põhjal esitada uurimus liikumist väljendavatest fraseologismidest eesti keeles. Uurida võib nii kirja pandud keelt kui ka kõneldud keelt.

2023/2022 Olümpiaadi eelvoorus peavad osalejad esitama kaks tööd: 1. Podcast ühel järgmistest teemadest. - “Eesti noortekeel minu jaoks” (kus seda kuulen ja näen, kuidas aru saan, millest ei saa aru, kus ja kuidas ise kasutan, kuidas seda koolis õpetatakse ja kuidas võiks õpetada jmt, peaks sisaldama ka sobivaid näiteid) - “Mis on noortekeel?” (miks ja kuidas tekib, millal ja kuidas kasutatakse, kuidas mõjub, kuidas aja jooksul muutub, kuidas võiks seda koolis õpetada jmt, peaks sisaldama ka sobivaid näiteid).

2023/2022 Teine töö, mida peab esitama on kirjalik fantaasiajutuke (umbes 200 sõna), mille peategelaseks on mõni maailmas tuntud inimene, filmi- või raamatutegelane, näiteks

Sherlock Holmes, Zendaya vm. Ta on sattunud Eestisse ja tal on mingi eesmärk, mida ta püüab siin täita, näiteks ta tahab leida endale siin sõpru, ta tahab saada tööd. Jutukeses peab olema sobivalt kasutatud kümmet kujundliku keele väljendit, soovitatavalt vähemalt viit eri tüüpi.

2019/2018 Esimeses voorus tuleb iseseisva tööna esitada uurimustöö eesti suulise või kirjaliku noortekeele kasutusest (koodivahetus, släng, internetikeel, tegelaskõne algupärases noortekirjanduses, enamesinevad keelestruktuurid, sõnavara, sõnamoodustus, laenud). Uurimuse maht on kuni 10 lk. Uurimus põhineb läbi töötatud kirjandusel ja/või õpilase kogutud materjalil.

2018/2017 Esimeses voorus tuleb esitada blogipostitus või päevikusissekanne. Teksti teema võib õpilane ise vabalt valida. Näiteks võib päevikusissekanne käsitleda üht või mitut päeva õpilase enda elust, kuid teksti võib esitada ka mõnda temaatilisse blogisse tehtava postitusena. Esitav tekst peab sisaldama vähemalt 3 tsitaatsõna, vähemalt 3 alamsaksa laensõna, vähemalt 3 vene keelest eesti keelde tulnud laensõna ning vähemalt kolme fraseologismi teksti autori vabal valikul. Nimetatud sõnad ja fraseologismid tuleb tekstis alla joonida ning teksti all rühmadesse jaotatuna eraldi välja tuua.

2017/2016 Esimeses voorus tuleb iseseisva tööna esitada võrdlev uurimus eesti ja mõne teise keele keelelisest viisakusest. Uurimus sisaldab sissejuhatust, põhiosa, kokkuvõtet ja allikate loetelu. Uurimuse tiitellehel on kirjas uurimuse pealkiri, autori ees- ja perekonnanimi, kool, klass ja tööd juhendanud õpetaja nimi. Uurimuse maht on kuni 10 lk. Uurimus põhineb läbi töötatud kirjandusel ja/või õpilase kogutud materjalil.

2014/15 Esimeses voorus tuleb esitada 15 küsimust olümpiaadi kohta olümpiaadi korraldajatele. 10 küsimust peab algama järgmiste küsisõnadega (küsisfraasiga): Mispärast?, Mille eest?, Kuivõrd?, Missugustes?, Ega?, Kumb?, Kustpoolt?, Mismoodi?, Milleni?, Kelle? Viis ülejäänud küsisõna või küsifraasi valib õpilane ise. Üks küsimus peab sisaldama küsijätku (nt kas pole, eks ole). Üks küsimus peab olema retooriline, see tuleb tekstis alla joonida.

Kuidas hindate olümpiaadi teemasid? Hinnake enda kui õpetaja seisukohast nende teemade sobivust olümpiaadile skaalal 1 (ei sobi üldse) - 5 (sobib suurepäraselt).

Soovi korral võib teemade kohta lähemalt lugeda Tartu Ülikooli Teaduskooli kodulehelt.

<https://teaduskool.ut.ee/et/eesti-keel-teise-keelena-olumpiaadi-arhiiv>

2023/2024. õppeaasta olümpiaadi teema on pühendatud liikumisaastale, teema on „Keel ja liikumine”. Teema raames käistleme liikumisverbe, kohasuhteid, rektsiooni, liikumist väljendavaid fraseologisme.

2022/2023. õppeaasta olümpiaadi teema on “Standartkeelest erinev keelekasutus / Kujundlik keel / Noortekeel”

2021/2022. õppeaasta olümpiaadi teema on „Eesti keele sõnajärg”.

2020/2021. õppeaasta olümpiaadi teema on “Tuumverbid”.

2018/2019. õppeaasta olümpiaadi teema on „Noored+keel&kirjandus= ...” ja see kutsub uurima tänapäeva Eesti noorte kokkupuuteid keele ja kirjandusega.

2017/2018. õppeaasta olümpiaadi teema on „Eesti keele sõnavara muutuv asjas”.

2016/2017. õppeaasta olümpiaadi teema on „Keeleline viisakus”.

2015/2016. õppeaasta olümpiaadi teemaks on „Omadussõna eesti keeles”

2014/2015. õppeaasta olümpiaadi teema on „Küsimused”.

Milliseid teemasid tahaksite edaspidi olümpiaadil näha?

Vastus:

KORRALDUS

Mõelge olümpiaadile, millel viimasena osalesite. Kui rahul olete olümpiaadi korraldusega? 1 - Ei ole üldse rahul 5 - Olen väga rahul

Milliseid soovitusi teil on korraldajatele?

Vastus:

KOKKUVÕTE

Mida annab teie hinnangul olümpiaadil osalemine õpilastele?

See äratab huvi eesti keele vastu

Arendab keeleoskust

Aitab valmistuda eksamiks

Aitab pääseda ülikooli

Suurendab õpilaste usaldust oma oskuste vastu

Olümpiaad ei anna midagi

Muu[vaba vastus]

Kui Teil on midagi lisada viimasele küsimusele, siis kirjutage siia.

Mis motiveeriks õpetajaid rohkem olümpiaadil osalema?

Vastus:

Mis motiveeriks õpilasi rohkem olümpiaadil osalema?

Vastus:

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Valeria Ruderman,

1. Annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Õpetajate suhtumine eesti keele teise keelena olümpiaadisse“, mille juhendaja on Aive Mandel, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Valeria Ruderman

18.06.2024